

75
04.2023

NOTÍCIES MUSICALS

10 ANYS DE RAMBLETA
I LA BANDA SIMFÒNICA COL-LABORANT
EN ELS ACTES DE CELEBRACIÓ

COMMEMORACIÓ DIA DE LA DONA
EXPOSICIÓ I CONCERTS

ENTREVISTA A **ROCÍO HUET**
GERENT DE RAMBLETA

JOSEP DANIEL CLIMENT
A LA SECCIÓ DE CULTURA

BUTLLETÍ DE LA
UNIÓ MUSICAL L'HORTA
DE SANT MARCEL·LÍ

EL CANVI CLIMÀTIC JA ÉS TOTA UNA REALITAT

per Ximo Estal Herrero

Ja hem menjat els torrons i també la mona; ha passat Carnestoltes, el dia de la Dona, les Falles i el Diumenge de Rams i, benvolguda família, quasi no ens hem adonat. Ja no és només perquè el temps s'esmuny (com m'agrada aquesta paraula...), sinó perquè totes aquestes dates les hem passades amb la mateixa, o quasi, quantitat de roba. Ja no fan falta les jaquetes grosses ni les bufandes; els guants han quedat orfes dels dits que els omplin i de la pluja millor ni en parlem...

Quina barbaritat! Queda palés (altra paraula polida), per més que algun expresident del govern assessorat pel seu cosí ho negue, que el canvi climàtic és una realitat. Tant de bo encara siguem a temps de poder fer alguna cosa per parar-ho...

El que no s'atura, sortadament, és la Unió Musical i el que no canvia, o quasi, és *Notícies Musicals*. Se'n recordeu? Sí... eixa revista menuda que arriba a la vostra bústia cada tres (o quatre) mesos i que ens ajuda a recordar els esdeveniments més importants que han tingut lloc a la nostra Societat, al nostre barri i al món. Eixes paginets tan ben muntades que estan plenes de cultura, d'enginy i d'imatges...

Doncs bé, ja tenim ací un nou numeret, el que fa 75 (bona xifra), i ve, com sempre, carregat de coses bones que ben segur endolciran els nostres ulls, posaran a prova la nostra memòria i ens faran oblidar per un moment el mòbil i tot allò que ens envolta.

Llegiu-la, ja ho sabeu, cadascú al vostre ritme, fruïu (què me'n digueu d'aquesta?) amb les seccions que més us agraden i no oblideu recomanar-la a familiars i veïnat. Escampem el nom de la Unió per tot arreu, com neixen les flors a la primavera, i compartim les coses bones.

Amb sol o amb pluja, en dilluns o diumenge, amb jaqueta o sense... **NOTÍCIES MUSICALS.** ///

SUMARI

secció	pàgina
EDITORIAL	2
ESCOLA	3
BANDA SIMFÒNICA	5
ORQUESTRA DE CAMBRA	8
GRUP D'ACORDIONS	9
CORAL	10
UMH / COMISSIÓ IGUALTAT.	12
UMH / ENTREVISTA	14
BARRI / AVV	16
BARRI / MUIXERANGA	18
CULTURA	19
PICCOLO DIVERTIMENTO	27

EL BUTLLETÍ DE LA UNIÓ MUSICAL L'HORTA DE SANT MARCEL·LI IV ÈPOCA

COORDINACIÓ GENERAL Ximo Estal

COMISSIÓ DE REVISTA

M ^a Suceso Alegre	José M ^a Arráez	Salva Benlloch
Josep D. Climent	Antoni Francés	Miguel Hernández
Maria Montes	Paco Perales	Joan Quiles
Àngels Rodas	Tomás Sánchez	Gracia Suñer

COL·LABORADORS

Encarna Aroca	Pascual Collado	Comissió de Banda
Comissió d'Igualtat	Isidre Crespo	Xavi Gari
Joan Enric Iriarte	Fina Miñana	Encarna Ojeda
Immaculada Rius	Encarna Serrano	Sara Sánchez
Carmen Soler	Lluís Vallés	

REVISIÓ LINGÜÍSTICA

Ximo Estal
Josep D. Climent

IMATGE PORTADA I CONTRAPORTADA Tomás Sánchez

DISSENY I MAQUETACIÓ Graciografica.com
IMPRESSIÓ Grafimar Coop. V
DIPÒSIT LEGAL V-3958-1997

COL·LABOREN

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport
Acadèmia Valenciana de la Llengua

©UNA PUBLICACIÓ DE LA UNIÓ MUSICAL L'HORTA
Músic Cabanilles, 48B València 46017
www.uniomusicalhorta.com
umhorta@gmail.com

Les opinions manifestades als articles són responsabilitat dels seus autors.
Exemplar gratuït. Impres en paper ecològic.

SI VOLS PARTICIPAR ESCRIU A:
noticiemusicalsumh@gmail.com

CONCERTS DE NADAL A L'ESCOLA

per Equip directiu

El dissabte 18 de desembre va tenir lloc, en l'Espai Rambleta, el concert de Nadal dels conjunts instrumentals de la nostra escola de música.

Els cors i els conjunts instrumentals de corda, infantil, juvenil i d'adults, van posar en pràctica tot el treballat durant els primers mesos de curs. Va ser un concert especial i divertit en el qual, per a acabar, totes les agrupacions de l'escola van interpretar de manera conjunta una nadala per a felicitar les festes nadalenques.

Un dels moments més emotius del concert va ser el reconeixement al treball, esforç i dedicació que van realitzar la Junta Directiva de la Unió i l'equip directiu de l'Escola a la, probablement, la cara més visible de l'escola els últims anys, la nostra volguda **Ximena Ortega**.

Després de molts anys com a secretària de l'escola, Ximena es jubila i volem aprofitar aquesta ocasió per a mostrar una vegada més el nostre agraïment i millors desitjos en aquesta nova etapa.

CONCERT AGRUPACIONS SEGON TRIMESTRE.

La següent posada en escena dels conjunts de l'Escola està prevista per al dissabte 11 de març, també en l'Espai Rambleta. En aquesta ocasió el concert anava a càrrec dels conjunts instrumentals de vent i percussió, infantil, juvenil i adults. Un concert que servia d'aperitiu a la setmana de falles 2023. >>

>>

III FÒRUM ESCOLES DE MÚSICA.

El passat 18 de febrer va tenir lloc en el Palau de la Música el III Fòrum d'Escoles de Música organitzat per COSOMUVAL (Coordinadora de Societats Musicals de la Ciutat de València), la qual presideix **Miguel Hernández**, president de la nostra societat.

En aquesta tercera edició van acudir diverses personalitats de la corporació municipal. Durant aquest curs es dugueren a terme actes de celebració del 40 aniversari de la Coordinadora i, en aquesta línia, la primera activitat del Fòrum va consistir en una taula rodona on es va debatre el paper de les escoles de música.

Per altra banda, ASEMUSIC va fer una xerrada sobre el compliment del nou decret que regula les escoles de música, com ens afecta i què fer per a tenir ben planificat el curs.

La sessió de la vesprada va començar amb un interessant taller «Encourage Et Breath. Educació respectuosa a l'aula de música», a càrrec d'**Esther Borja**, d'UTEM.

Per a concloure el fòrum, el quintet EÓLIA va oferir un magnífic concert. ///

NADAL I NOVES INCORPORACIONS

per Comissió de Banda

Fotos: Tomás Sánchez

>>

Fotos: Tomás Sánchez

CONCERT DE NADAL AMB LA CORAL L'HORTA

per María Suceso Alegre Gómez

Després de l'edició XIX de la Campanya de Concerts d'Intercanvi de l'any 2022, l'Orquestra va començar els preparatius del Concert de Nadal conjuntament amb la Coral, donat l'èxit de les anteriors ocasions.

El concert es va celebrar el 18 de desembre de 2022 en el teatre de l'Espai Rambleta, després de la merescuda presentació dels nous músics que, molt satisfets i il·lusionats, s'incorporaven l'Orquestra, **Rebeca Villanova Aparisi**, cello, **Lucas Pinel Pardo**, violí, i **Clara Martínez Bertomeu**, violí.

En primer lloc, va actuar la Coral, delectant-nos amb una sèrie de nades que ens van fer viatjar pel món. Seguidament, l'Orquestra (convertida en Simfònica), va interpretar la *Sinfonia núm. 25*, de **W. A. Mozart**, *Coppelia*, de **Leo Delibes** i *Danubi Blau*, de **Johann Baptist Strauss**. Després d'això, i de manera conjunta, les dues agrupacions van interpretar un repertori de nades populars per a desitjar-nos conjuntament unes bones festes i els seus millors desitjos per a l'any 2023.

Així mateix, els dies 16 i 23 de desembre de 2022, respectivament, la Coral i l'Orquestra van tenir, per separat, l'oportunitat d'actuar en el Centre Comercial Gran Túrria, amenitzant les vesprades nadalenques amb una sèrie de nades populars que van fer les delícies del públic en general, i especialment dels més menuts.

Cal destacar la labor encomiable del director de l'Orquestra, **Alberto Ramírez Martínez**, i del de la Coral, **Alejo Pérez Lamata**, així com la dels músics de l'Orquestra de Cambra i als de vent i percussió de la Banda Simfònica de la UMH, que s'han implicat en aquest projecte de manera exemplar.

I, finalment, no podem concloure aquest article sense ressenyar el merescut agraïment també a la Junta Directiva de la UMH, com sempre, per la seua implicació, il·lusió i suport incondicional i entusiasta.

Foto: Tomás Sánchez

ART O BONDAT

per Fina Miñana Millares

Fa uns dies vaig veure una pel·lícula, *Almas en pena de Inisherin*. Ambientada en una illa enfront de la costa irlandesa, conta la història de dos amics de tota la vida. Història que es troba a un carreró sense eixida, quan un dels dos amics posa fi a la relació de manera inesperada.

Tracta temes interessants com el sentit de la vida, el perquè del treball, l'amistat, els problemes de la soledat, etc., però el que m'interessa en aquesta breu reflexió és la referència que fa a la transcendència i a la importància de l'art.

L'amic que trenca la relació, no vol continuar-la perquè li resulten avorrides les converses amb l'altre i perquè vol dedicar-se a compondre alguna cançó (disposa d'un violí) que pugui perdurar en el temps, i fins i tot, després que ell estiga mort, posant d'exemple a **Mozart**, que és etern gràcies a la seua música.

L'amic, decebut per una decisió tan dràstica, li planteja la importància de l'amabilitat, del bon tracte, perquè la manera de tallar la relació amb ell, no havia sigut precisament bondadosa. L'amic li respon que a la gent que escolta a Mozart no li importa com es comportava a la seua vida, ni si va morir pobre o ric, vell o jove; que a la gent el que realment li importa és escoltar les seues composicions i gaudir-les.

No he de ser més explicativa per si algú no ha vist la pel·lícula, però el que he dit em serveix per a finalitzar les meues reflexions.

En acabar, vaig repensar amb tot el que havia vist i em vaig plantejar què era més important en una persona: si l'amabilitat i la bondat o la inspiració i el treball per a crear Art.

I vaig recordar el que el filòsof **José Antonio Marina** havia escrit en un dels seus llibres: «La culminació de la intel·ligència no és el coneixement, sinó la bondat». I afegia que «una persona bona mai és bova». I feia referència a **Baltasar Gracián** en aquesta frase: «De res val que el coneixement avanci si el cor es queda».

I seguint amb els meus pensaments, vaig recordar a l'escriptora **Rosa Montero** en un dels seus articles que deia: «... l'art és la inutilitat més necessària del món. No ens lleva la fam ni la set, ni ens abrigo a l'hivern, ni ens protegeix de les malalties. Però eixe art que no servix per a res, és en realitat allò que ens permet continuar vivint...». I en un altre paràgraf: «els humans

considerem que l'art, eixa cosa complicada de definir, eixe intent desesperat i col·lectiu de buscar sentit i bellesa, té un valor que supera el de la vida».

Vaig continuar amb les meues cavil·lacions sobre què era més important, si la bondat com la culminació de la intel·ligència o l'Art del qual no podem prescindir.

I em plantejava eixa dicotomia, pensant en l'amic rebutjat i en la seua tristesa i desesperació. I vaig pensar en la bondat d'algunes persones tan rellevants a la meua vida, junt amb la música i la poesia, que em són tan necessàries; i en què faria si haguera de triar una de les dues opcions.

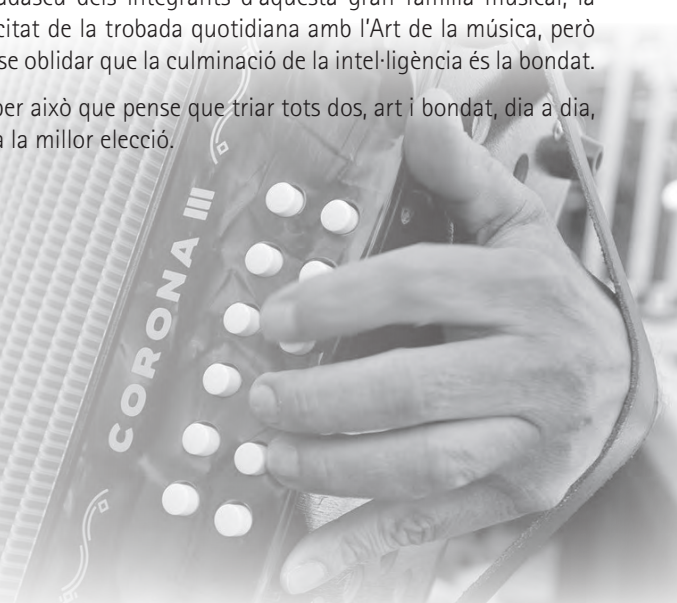
Tots sabem de grans artistes, amb els quals no ens hauriem passat ni un cap de setmana, i sabem també que és difícil estar sense l'art que van crear.

Finalment, em vaig cansar de les meues disquisicions, pensant que ningú hauria de trobar-se en eixa disjuntiva, encara que en la pràctica pot donar-se perfectament. No de la manera tan exagerada que es planteja a la pel·lícula, però sí com una decisió, davant d'un camí que es bifurca en dos.

Al llarg dels segles moltes dones s'han trobat amb les dues opcions, però la societat va prendre la decisió per elles. La bondat de tindre cura de la família, per exemple, o la intel·ligència de dedicar-se a l'Art? Està clar el que va passar.

I com les cavil·lacions, caldria que acabaren bé com en els contes (almenys els de la meua infància ho aconseguen): desitge a cadascú dels integrants d'aquesta gran família musical, la felicitat de la trobada quotidiana amb l'Art de la música, però sense oblidar que la culminació de la intel·ligència és la bondat.

És per això que pense que triar tots dos, art i bondat, dia a dia, serà la millor elecció.

CONCERT COMMEMORATIU DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

per Pascual Collado

Diumenge primaveral amb olor faller a pólvora i bunyols. Cita important per a tot el barri de Sant Marcel·lí, perquè se celebra el concert commemoratiu pel Dia de la Dona, organitzat per la Unió Musical l'Horta i hem tingut l'honor d'interpretar i reivindicar compartint l'esdeveniment amb Eòlia Quintet, un grup de jòvens dones amb un excel·lent nivell interpretatiu i compromís per tal de posar en el lloc que es mereix la dona en totes les parcel·les musicals.

A les deu en punt del matí ja estava la Coral amb el seu director **Alejo Pérez Lamata** en l'escenari de l'Auditori Rambleta per a provar so i calfar veus. Algunes ja venien entonades des de l'*aula Villamalea*, ja que, abans de res, calia llimar algunes asprors en determinats compassos.

Després de trepitjar escenari, baixarem a les masmorres de l'Espai Rambleta per ultimar xicotets retocs a les cançons triades per a aquest dia tan assenyalat. Les vibracions positives que es percebien a la sala d'assaig eren, si més no, la constatació que el mestre Alejo aconseguiria una vegada més, eixir airós davant l'exigent públic de l'auditori.

El repertori, acuradament triat, era un tribut exclusiu a les dones. Totes les cançons tenien un ingredient femení en alguna part de les obres, bé siga perquè estaven compostes, arranjades, o eren autores de les seues lletres o bé per ser la història musicada de vides excepcionals.

Com a directora d'escena i de l'esdeveniment, la nostra inigualable i volguda **Encar Ojeda**, aquesta vegada acompanyada per les seues amigues del Taller d'Esriptura Creativa de l'Associació Cultural Barri Sant Marcel·lí.

Les autores i recitadores van anar intercalant els textos entre les cançons de la Coral l'Horta, obtenint una comunió perfecta entre uns escrits compromesos, lliures, reivindicatius, bells, barrejats amb el punt musical aportat per les cançons i veus de la coral.

Com a fermall d'or al muntatge audiovisual, la projecció del curt *Totes*, de **Raquel Sánchez**. Poques vegades es pot dir tant en poc temps: desigualtat, marginació, reivindicació, tot això a través de la dansa i la interpretació de diferents dones. Un encert més va estar la inclusió d'esta projecció audiovisual en l'esdeveniment.

Passant ja al tema musical, l'espectacle va començar amb *La porta de la natura*, amb textos de la nostra companya **Àngels Ro-**

das. Obra ja consolidada en el repertori de la coral i amb la qual el mestre Alejo és capaç de crear-se-la en apnea sense despenjar-se; tal és la confiança que ens té. **Jesús Debón** aconsegueix en esta obra que totes les veus tinguen el seu protagonisme en determinats passatges: els baixos en els primers compassos estableixen les bases sobre les quals transcórrerà la interpretació per a, a poc a poc, integrar-se la resta de les veus, arribant al tram final on les sopranos acabaren de rematar amb lluentor amb la resta de veus una molt bona interpretació de la cançó.

Continuarem amb *Dos gardenias*, d'**Isolina Carrillo**. El bo del Sr. **Antonio (Machín)**, allà on estiga, ha de somriure de grat davant la versió que fem d'un dels seus temes més coneguts. No és per a menys, la Coral es va superar una vegada més, aconseguint la complicitat del públic amb les quatre veus a l'uníson però cadascuna amb els seus matisos, tot i atents a la batuta del mestre Pérez-Lamata. Redona, redona va estar de dalt a baix, tan magistral que va fer oblidar les famoses maraques en molts passatges de la interpretació.

A continuació va sonar en l'auditori *Alfonsina y el mar*, història musicada sobre el final de la poetessa **Alfonsina Storni**. En esta cançó el protagonisme recau en les veus femenines que ens van delectar amb una magnífica interpretació musical. Contres i sopranos guiaren a baixos i tenors, els quals, amb un acompanyament murmurador contribuïen a crear el clima requerit a tan dramàtica lletra, per a un final de deu.

Va continuar la matinal amb *Homenatge a Teresa*, d'**Ovidi Montllor**, una altra crua història sobre una dona marginada de la nostra postguerra. Sopranos i contres, d'una banda, i baixos amb tenors, per una altra, van saber interpretar la partitura que el mestre Alejo dirigia amb soltesa. Les veus femenines portaven la iniciativa en una primera part de la cançó, per a donar pas a les veus masculines en determinats compassos, aportant altres matisos. Final en *ritardando*, perfectament executat. Una altra més que notable interpretació de la coral.

De sobte va sonar una de les primeres cançons que la coral va interpretar en els seus ja llunyans inicis, *Cantares*, amb harmonització de **Liliana Cangiano**, sobre un poema bellíssim d'Antonio Machado. La coral es va recrear una vegada més en aquest tema, agradant i agradant-se en la interpretació, amb les quatre veus perfectament sincronitzades i funcionant com un rellotge suís. Passatge a passatge, es va anar cedint protagonisme a les diferents veus, fins a arribar al *recitatiu*, que aquesta vegada, va

estar a càrrec d'una veu femenina (el meu etern record per a **José Luis Rodrigo**), amb una dicció perfecta i traient el màxim profit a la seua formació en la famosa escola *novaiorquesa de Fame*. La nostra companya **Marga Ortiz** es va fer portar des d'El Escorial la famosa cadira del monarca **Felip II** (des de la qual, segons diu la llegenda, seguia la construcció del seu famós monestir). Ella la va allotjar a la meitat de l'escenari de la Rambleta i amb la col·laboració del mestre d'obres, Alejo, va veure com la coral anava a poc a poc construint una altra meravella musical, mentre ella delectava al públic amb una declamació segura i perfecta. Peça sense dret a reclamació, amb tots els controls de qualitat en el seu etiquetatge.

Continuàrem el concert amb *La flor de la canela*, de **Chabuca Granda**. Inici espectacular de baixos i tenors, potents, pausats, notes llargues i perfectament sostingudes seguint la batuta del mestre Alejo Pérez (ja havia deixat la paleta i el vestit de treball a El Escorial). La partitura arribà als passatges més alegres i harmoniosos executats per contres i sopranos, amb musicalitat en estat pur, acompanyada d'altres passatges de rellevància amb baixos i tenors. Després de diverses rèpliques musicals, va arribar la coral a un final, perfectament sincronitzat per les quatre veus i el mestre ferm en la seua batuta.

Una altra perla del repertori, *Te quiero*, amb arranjament coral de Lilibian Cangiano, bellíssima cançó i magnífica interpretació de la Coral l'Horta en conjunt. La meua feblesa en aquesta cançó són les contres, amb permís de les sopranos. Les contra alts, veu patidora on hi haja, trauen partit als seus passatges on són protagonistes i aporten la musicalitat

requerida als bells textos de **Mario Benedetti**. El final compartit de les quatre veus va estar senzillament sublim.

Per a acabar, *Gràcies a la vida*, de **Violeta Parra**. Un cant a l'esperança en el qual baixos i tenors comencen amb un protagonisme que prompte va canviant de veu, per a encarar el nucli de la peça amb les quatre veus compassades amb matisos puntuals que van fer traure d'una aparent monotonia a una lletra carregada de missatge i filosofia davant la vida. El mestre Alejo Pérez va portar a la coral fins als compassos finals agafada de la seua sàvia mà, donant-li curs a un GRÀCIES A LA VIDA, sentit per tots els presents. ///

■ Foto: Tomás Sánchez

ACTES COMEMORATIUS PER AL DIA DE LA DONA 2023 per Encarna Ojeda i Sara Sánchez

La celebració dels actes del Dia de la Dona del 2023, organitzats per la Comissió d'Igualtat, de la Unió Musical l'Horta, van començar amb una activitat que teníem moltes ganes i il·lusió en dur a terme. Es tractava de l'exposició **Gràcia Suñer, 15 anys d'imatge Gràfica de la Unió**, una mostra de l'obra de la reconeguda il·lustradora, sòcia i amiga.

Inaugurada el 3 de març, la mostra expositiva consta de més de 30 cartells on ens mostra el treball gràfic de Gràcia Suñer al si de la societat musical durant els últims 15 anys, on ha dissenyat els cartells dels concerts de Nadal, dels concerts del Dia de la Dona i també d'actes molt diversos, com ara el dia d'Àfrica o de la Primavera, el disseny del logo de l'Escola de Música de la UMH, i s'ha encarregat de la maquetació de la revista *Notícies Musicals*.

Abans de l'entrada a l'exposició, l'acte de presentació es va convertir en un diàleg amb l'autora, en el qual ens va parlar del seu treball, tan divers, tan necessari en el món que vivim, dels seus projectes actuals, del futur, del món de les il·lustradores, en definitiva, del seu dia a dia. Així mateix, també va explicar el procés de creació de les seues obres, com imagina cada car-

tell, cada objecte, en què s'inspira. Tot plegat, un acte on vam disfrutar molt de les seues paraules i del seu somriure. Posteriorment, el públic assistent va visitar l'exposició i contemplar la seua obra.

Altrament, s'ha de ressenyar que com introducció al món de les il·lustradores, es va projectar el curt *Ocultes i il·lustrades. Creixement i èxit de les il·lustradores a València*, de la Universitat de València, que té com a objectiu la visibilització del paper de les autores en esta professió que a més d'oblidar-les, passen desapercubudes, ocultes sota pseudònims, relegades a tasques considerades secundàries i lluny dels càrrecs creatius.

El segon embat d'aquests actes tingué lloc el 12 de març amb el tradicional concert commemoratiu del dia de les dones i que enguany constà de dues parts.

A la primera part actuà el *Quintet Eòlia*, format per cinc dones instrumentistes valencianes: **María Cruz Burgos** (trompa), **Alba Momparler Fernández** (flauta), **Andrea Egea Tortosa** (clarinet), Lara Alberio Soriano (oboè) i **Nuria López Escribano** (fagot). Les membres d'aquesta agrupació realitzen una tasca d'investigació i recull de peces, amb una programació compos-

Foto: Paco Perales

dia internacional
de les **dones**
La metamorfosi
comença des de dins

ta íntegrament per obres compostades per dones, la finalitat de la qual és visibilitzar tant les dones que no van poder ser escoltades, com donar oportunitats a les noves generacions de creadores,

El repertori triat per a l'ocasió fou: *Diari d'una metamorfosi* (**Lara Albero Soriano**), *Woodwind Quintet n1: Story of the tree Seed* (**Daniela Rosaria**), *Auques Vicentines* (**Ethelvina Ofèlia Raga**) i *Quintet en Ut* (**Claude Arrieu**). Destacà la gran qualitat de les seues interpretacions.

La segona part començà amb la projecció del curtmetratge *TOTES* realitzat l'any 2022 per **Raquel Sánchez** (compositora, violoncel·lista i realitzadora) amb textos de **Susana Gisbert** (escriptora i fiscal de la Secció de violència de gènere) partint de la idea de **Susana Mompó** (ballarina) i en la qual col·laboraren actrius i ballarines de la companyia *Dones en Construcció*. Aquest curtmetratge comença amb la reflexió «el món ens pertany».

Tot seguit, l'actuació de la Coral de la Unió Musical l'Horta, dirigida per **Alejo Pérez Lamata**, que en aquesta ocasió actuaren conjuntament amb les alumnes i la professora del Ta-

ller d'escriptura creativa de la Asociación Cultural Barrio San Marcelino i que anà mesclant textos i cançons on es mostraven visions i veus diferents de dones que ens parlaven de l'amor, el desamor, el mite de l'amor romàntic, el dret a ser lliure i expressar-se lliurement, de la bellesa, el compartir, l'educació... Es van llegir textos de **Lucrecia Hoyos**, **Mari Luz Gutiérrez**, **Anada Vitale**, **Gioconda Belli**, **Carmen Soler** i **Rupi Kaur**.

Les cançons interpretades per la Coral foren: *La porta de la natura* (Música de **Jesús Debón** i lletra d'**Àngels Rodas**), *Dues gardènies* (**Isolina Carrilo**), *Alfonsina y el mar* (**Ariel Martínez** i **Félix Luna**), *Homenatge a Teresa* (**Ovidi Montllor**), *Cantares* (**Antonio Machado**), *La flor de la canela* (**Chabuca Granda**), *Te quiero* (**Mario Benedetti**) i *Gracias a la vida* (**Violeta Parra**).

Fou un concert molt ben acollit pel públic assistent i encertat per a la celebració.

Hem d'agrair la participació del *Quintet Eòlia*, de la nostra coral, del *Taller d'escriptura creativa* (professores i alumnes) i, com sempre també a la direcció del *Teatre Rambleta* i al seu personal per la seua atenta col·laboració en el bon funcionament de les nostres actuacions. ///

ROCÍO HUET, NOVA GERENT DEL CENTRE CULTURAL RAMBLETA

per **María Montes**

La inesperada defunció de **Lorena Palau** el desembre de 2022 ens va commocionar a tots els que la vam conèixer i admiràvem com a persona i com a gran professional que va gestionar el CCR des de la seua inauguració. Va ser també en tot moment excel·lent la relació establida amb la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí, així com molt fructífera durant els més de deu anys de la seua gestió. La recordarem sempre amb gran afecte. La vida continua i és moment ara de donar la benvinguda a la persona, **Rocío Huet**, que continua la seua labor amb idèntic esforç i entusiasme, com comprovarà el lector atent a les seues paraules.

Rocío, tinc entès que tu ja tenies relació professional amb el Centre Cultural La Rambleta.

Sí, jo soc consellera i secretària del Consell d'Administració de la societat concessionària de La Rambleta des de l'any 2016. A més, com a advocada, he sigut assessora jurídica externa en nombrosos assumptes. Des d'aquesta posició he tingut coneixement de les qüestions internes més o menys rellevants derivades de la gestió del Centre Cultural. Aquest coneixement suposa un gran avantatge a l'hora de prendre de manera directa les regnes del centre.

Coneixies la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí abans d'arribar a la gerència de La Rambleta?

Sí, pel mateix motiu exposat abans. Lorena Palau tenia el bon costum de

traslladar al Consell no sols les qüestions per a les quals necessitava instruccions o ajuda de l'organisme, sinó també aquelles que eren importants per a ella. I la vinculació de Rambleta amb la Unió Musical era una d'elles.

Com t'agradaria que fora la relació del Centre Cultural La Rambleta amb la nostra societat musical?

Lògicament, m'agradaria que la magnífica relació que Lorena Palau va saber construir amb la Unió Musical es mantinguera. Crec que la vinculació del centre cultural amb el seu entorn i els seus veïns és essencial i la Rambleta ha de ser part de l'entramat social dels barris que l'envolten. La Unió Musical és una bona mostra de com crear vincles que ajuden a vertebrar les relacions veïnals en benefici de tots.

Has pogut reunir-te ja amb la Directiva de la UMH?

Quan em vaig incorporar al lloc va ser una de les primeres coses que vaig fer, reunir-me amb **Miguel Hernández, Paco Perales i Vicente Garín**. Em va sorprendre enormement la dedicació i l'empenta que van mostrar, i clar, s'entén que en una època de tant individualisme com la que vivim, hagen aconseguit amb el seu treball i força, que la Unió Musical siga una associació tan viva i enèrgica.

Quines línies d'actuació heu marcat entre la UMH i La Rambleta?

No hem marcat unes línies concretes d'actuació, ja que la relació entre totes dues institucions està molt ben articulada, però en la conversa van sorgir moltes idees i, per descomptat, oferiment de total col·laboració. Una mostra d'això va ser la magnífica participació de la Unió en el X Aniversari de La Rambleta celebrat el dia 4 de febrer d'enguany, i noves col·laboracions en les quals ja estem treballant i que espere que isquen a la llum.

Creiem que el CCR amb la línia de programació dirigida als més diversos públics i amb activitats tan variades com ha dut a terme, s'ha constituït en un gran espai cultural per a la ciutat. Penses portar una línia de continuïtat, transformar alguna cosa, etc.?

Per descomptat pretenc seguir el camí que Lorena Palau va saber definir amb gran encert, una programació de qualitat, però eclèctica, que contribuïska a atraure públics diversos i a crear hàbits en el fet de disfrutar de la cultura, la música, la dansa, el teatre. El llistó està alt i centraré el meu esforç a mantindre el prestigi aconseguit pel Centre Cultural La Rambleta.

La pandèmia va suposar una fallida d'aqueix procés i el meu primer objectiu és recuperar l'activitat fins a obtenir els nivells previs a la pandèmia, afermant els públics i la programació, amb especial atenció en les arts escèniques, però generant també nous continguts que convertisquen una visita al centre en una jornada tant de disfrutar i d'evasió com de reflexió, fantasia, sorpresa o emoció.

La Unió Musical és una bona mostra de com crear vincles que ajuden a vertebrar les relacions veïnals en benefici de tots.

En aquests mesos que el CCR porta sota la seua direcció, hem comprovat que ja ho està aconseguint, i hem tingut l'ocasió de conèixer a aquesta dona encantadora, Rocío Huet, de col·laborar amb ella i de començar una bella amistat basada, entre altres coses, per un recíproc amor a la cultura, al seu gaudi i a la seua difusió. ///

REIVINDICACIÓ I RENOVACIÓ, ELS REPTES DE L'ASSOCIACIÓ VEÏNAL

per Lluís Vallés Peris, secretari

Benvolguts lectors i benvolgudes lectores de *Notícies Musicals*,

Volem informar-vos de la dinàmica de l'Associació de l'últim trimestre del 2022 i del primer del 2023.

Abans d'entrar en matèria cal fer una crida al veïnat. La nostra entitat farà el pròxim mes de juny 47 anys treballant en el barri de Sant Marcel·lí, i encara manté el seu esperit reivindicatiu, però té les dificultats pròpies de l'edat, com ara augmentar el nombre de sòcies i socis amb veïnat més jove, perquè encara que en són més de 300, la mitjana d'edat és alta. I també la falta de relleu generacional en la Junta de l'Associació.

Però a pesar d'aquestes dificultats i la de la pandèmia de la Covid-19 que havia paralytitzat l'activitat des de març del 2020, l'Associació ha représ la seua activitat. Començant per les Festes Populares del 2022, que ja sense restriccions vam intentar fer com en anys anteriors, però amb un pressupost menor i un grup de gent molt reduït per a portar-les avant.

Editarem la revista *Festes Populares 2022*. Es realitzaren actes nous com un campionat de petanca, partit de futbol, campionats de bàsquet. Acte poètic a la biblioteca «Versos para Almudena». Actes organitzats per la fundació CEPAIM com l'activitat infantil «Acosta't a la cultura» i el *teatre de Subhumanos show «Funtun»*. Teatre de titelles i taller infantil de construcció de titelles. Es va celebrar la ja tradicional Fira del Barri, amb comerços, entitats del barri, mostra i venda de productes d'artesanía

a la plaça. També vam mostrar l'exposició «Auca 20é aniversari del parc de la Rambleta». La nit del dissabte, la nit forta de festes, van actuar tres clàssics de les Festes Populares i que ompliren la plaça, **Emilio Solo**, **Valeriaastar** i **Electric Show**. Hem de destacar la col·laboració del club «Petraher Bàsquet Sud València» en l'organització del servei de begudes per al sopar i la presència del Punt Violeta «Per unes Festes Populares lliures d'agressions sexistes», amb personal de l'Associació i de la Taula «Zero discriminació», amb personal de la fundació CEPAIM València. I com a clausura de les Festes el «Concert Festes Populares», acte celebrat en l'Espai Rambleta amb música i balls tradicionals. Va actuar la Banda Simfònica UMH de Sant Marcel·lí amb el seu director **Juan Carlos López Luján**. També actuaren el grup Amaltea, quadre de balls populars amb la seua directora **Carmen Torres Català** i la Rondalla So del Mareny amb el seu director **Paco Lucas Noales**.

L'octubre del 2022 vam presentar als pressupostos participatius de DECIDIM VLC la proposta de substitució i construcció d'una nova vorera perimetral del parc de la Rambleta que recau al carrer Pius IX, amb abundant trànsit de vianants que passen per ella cada dia. Usuaris del col·legi Ramiro Jover, poliesportiu Forus Rambleta, pistes de bàsquet, camp de futbol, accés al parc Rambleta i vianants en general.

El 25 d'octubre de 2022 es va votar en assemblea la renovació de la Junta de l'Associació i el dia 8 de novembre es va constituir la nova Junta, de la qual ha eixit com a nou president **Francisco Marin Agulleiro**.

El novembre vam rebre la donació del soci **Francisco Ferragut Soldado** d'una col·lecció de 56 fotografies de comerços que van col·laborar en 2006 amb el Centre de Persones Majors de Sant Marcel·lí i una foto de la seua junta directiva del 2004. Molts dels comerços fotografiats, per desgràcia, ja no estan oberts.

El 28 d'octubre de 2022 va tindre lloc la primera reunió de la Comissió de Festes 2023. És una comissió oberta en la qual es poden aportar idees de cara a tindre les millors Festes Populares. Fem també una crida a la participació perquè és necessària la implicació de tot el veïnat.

El desembre va acollir l'Associació una reunió informativa sobre rehabilitació d'edificis d'habitatges amb l'ajuda de l'Ajuntament de València i de la societat municipal AUMSA. Es va presentar el Programa d'Edificis.

El 17 de desembre de 2022 es va celebrar la VIII Fira de Nadal al barri Sant Marcel·lí en la plaça, amb deu parades d'artesanía. Es va repartir xocolata i coca de llanda, i s'arreglaren joguines solidàries per a l'oenegé Alanna. Va actuar també la coral rondalla San Marcelino.

El 20 de desembre de 2022 vam celebrar a la nostra seu el Dia de la sòcia i el soci de l'Associació. En aquesta trobada social anual es va fer un berenar i es van sortejar uns lots de regals entre els presents.

El gener de 2023, juntament amb la Unió Musical l'Horta, vam fer la petició a l'Ajuntament de posar el nom de **Lorena Palau**,

que va faltar el desembre passat, a la plaça d'enfront de l'edifici de La Rambleta, com a reconeixement de la seua tasca cultural. A aquesta petició s'han adherit moltes entitats del barri.

Igualment, va faltar el desembre passat **Julio Ciges Marín**, sacerdot obrer, vicari de la parròquia de Sant Marcel·lí del 1973 al 1985 i impulsor d'infinat d'iniciatives socials que van transformar el nostre barri. També va ser soci fundador d'aquesta Associació. Com que ja havia rebut reconeixements en el seu poble natal d'Anna i en el barri de la Malva-rosa, on era el rector de la parròquia de Maria Immaculada de Vera, ací al barri de Sant Marcel·lí també volíem retre-li un homenatge. Per això al gener vam fer la petició a l'Ajuntament que retole com a plaça de «Julio Ciges Marín» la zona de vianants del carrer Arquebisbe Olaechea en la intersecció amb el carrer Sant Marcel·lí.

Al mes de març va fer la presentació en local de l'Associació del llibre Margaritas, rosas y relatos, de **M. Teresa Soriano Santamaría**. I dins dels actes de la Setmana de la Dona també es va presentar en la biblioteca Clara Santiró i Font el llibre Elles: constel·lació poètica d'**Anna Ballester**, amb lectures de diversos poemes. Integrats en el col·lectiu «Dona haves de ser» d'entitats del barri amb iniciatives feministes vam participar en la manifestació del 8 de març del Dia de la Dona. ///

Fotos: Arxiu AVV Sant Marcel·lí

IL-LUSSIÓ I ÀNIM DE CRÉIXER PER AL 2023

per Immaculada Rius

Amb moltes ganes i il·lusió la Muixeranga de València ha encetat el 2023.

Després d'aquests anys que totes hem patit, renovada i amb l'ànim de créixer, continuem fomentant i donant suport a la cultura popular i tradicional valenciana.

Reprement el projecte de recuperació, investigació, recerca històrica i documental, així com la posada en pràctica i exhibició dels balls dels valencians amb la màxima proximitat a les persones sense distincions.

Amb aquest ànim vam participar amb molt de goig a la Cavalcada de les Magues de Gener. En companyia de les Muixerangues de la Plana de Castelló i la Safor, com una sola, vam gaudir d'aquest acte i vam sentir com a nosaltres ens agrada del sentiment de germanor entre colles i de l'acompanyament inestimable de l'Estrela Roja de Benimaclet.

Amb el mateix esperit vam participar en el Festimaçlet amb un taller per a la xicalla. I, com no, vam fer Muixeranga al carnestoltes de Benimaclet, celebrant amb l'assemblea de veïns l'arribada del Moro Maçlet.

Aquestes Falles hem fet un taller de Muixeranga que ens va demanar la Falla Palleter-Erudit Orellana, per preparar una actuació com acomiadament de la festa fins al pròxim el proper 19 de març.

La Muixeranga de València, mentrestant, continuarà amb els assajos habituals on ens agradaria vore-vos i convidar-vos a gaudir amb nosaltres del fet muixeranguer.

Ens veiem al carrer!! ///

Foto: Tomás Sánchez

EL PASDOBLE I CHURUMBELERÍAS

per Xavier Garí

El pasdoble és un gènere musical molt dúctil. N'hi ha de tot tipus: per a ballar, per a desfilars, per a les corregudes de bous, per a concert... Això fa que l'estructura d'un pasdoble no siga absolutament tancada com la d'altres gèneres de música popular. En termes generals un pasdoble de concert serà més elaborat melòdicament i es permetrà més innovacions en l'estructura, mentre que un per a desfilars tindrà en compte la dificultat afegida d'interpretar-ho en moviment i no tendirà a la complexitat, per exemple. A més, de finals del segle XIX ençà no s'ha deixat de compondre en cap moment: és un gènere viu i actual, amb estrenes cada any i, per tant, amb una gran varietat històrica, varietat que no deixarà d'eixamplar-se fins que no es deixi de conrear.

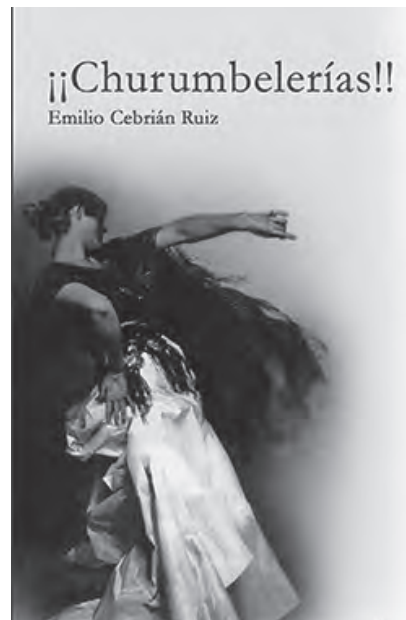
I, malgrat tot, el pasdoble continua sent un gènere reconeixible que, a banda d'un estil melòdic i harmònic molt característic, té una sèrie de marques estructurals elementals a les quals la immensa majoria dels títols s'adscriuen. De totes elles, la més destacada és, al parer meu, l'estructura binària. Un pasdoble té dues parts: una part més lliure i un trio. El trio, dintre dels cànons clàssics, consisteix en la presentació diverses voltes d'una melodia llarga i elaborada. Hi ha dos formes tradicionals de trio: la binària i la ternària. La més simple, la binària, consisteix en la presentació d'aquesta melodia, primer piano i després forte; mentre que la ternària repeteix dues voltes la melodia piano, afegint en la segona exposició un contracant que enriqueix l'exposició i posteriorment afegeix un pont de transició per tornar a repetir el trio forte i triomfal amb el seu contracant.

Normalment, la transició de la primera part al trio implica un canvi de paisatge sonor, en general tendent a ser dràstic, que sols mitjançant la juxtaposició pot permetre cosir les dues parts. De vegades, el compositor empra cèl·lules i fragments de la primera part al pont de transició entre la segona i la tercera repetició del trio, cosa que contribueix a vertebrar estructuralment la peça (és el

fan una explicació llarga i enriquidora de tres pasdobles. L'últim resulta ser del que estem parlant, meravellosament explicat per **Marta Clariana**: *Churumbelerías*, d'**Emilio Cebrián Ruiz**. No repetiré el que la companya explica més i millor que jo; em limitaré a fer esment a un detall estructural desusat que té a veure amb el que hem estat desbrossant en aquest article.

El primer, que sentim que la peça és un toc de trompetes clar i nu, al qual contesten els instruments baixos amb un fragment melòdic breu. Aquesta contestació dibuixa un patró rítmic característic, que a més té reminiscències clàssiques (singularment de Beethoven, present a les simfonies setena i novena, així com a l'obertura *Egmont*). Doncs bé, aquest patró rítmic el sentirem per tot arreu de la primera part del pasdoble, combinat amb la melodia inicial de les trompetes. Però, el que és extraordinari, és que també l'emprarà com a base per a la melodia principal del trio, de manera que aquesta cèl·lula bàsica es converteix en la marca estructural que cus el pasdoble donant-li una fortalesa estructural digna d'esment.

El pasdoble és, com he dit adés, un gènere molt dúctil. Hi caben moltes formes de compondre i moltes intencions. Això es tradueix en una riquesa immensa, la qual cosa ens permet de trobar autèntics tresors fets per compositors de gran talent i sensibilitat. Anime a tots aquells que llegisquen aquestes pàgines a escoltar aquest pasdoble i, després, que continuen amb qualsevol altre perquè és un viatge que paga la pena. ///

cas, per exemple, de **Ragón Fález**). Però normalment aquesta mena d'elaboració formal es considera innecessària en unes peces que no duren més de sis minuts.

Hi ha, però, un títol que destaca, d'entre els que he conegut i interpretat, precisament pel seu treball estructural. És un pasdoble de concert, lent i solemne, dels que solen exigir més dels intèrprets. Si voleu saber més d'aquesta peça, vos recomane el capítol 2 de *Cultura a Banda*, en el que els companys de la Comissió

ÒPERA 1

per Joan Enric Iriarte

Us recomanaré tres llibres excepcionals que acosten la música clàssica als menuts. En aquest primer llibre, és el mateix **Jordi Sierra i Fabra** qui, per mitjà d'una carta, explica les raons del naixement d'aquest llibre i l'objectiu que es planteja. De la mateixa manera, el segon llibre també tindrà el mateix objectiu i ho explicarà **V. Gaillard. El Punt**. El tercer ens convida a conèixer 16 músics molt, molt importants.

Darrere de cada gran òpera hi ha un text, un llibret del qual va sorgir la música. Darrere de cada gran compositor hi ha un nen que va saber extreure la màgia de l'harmonia a partir d'una paraula. *El meu primer llibre d'Òpera* desfà aquest camí per recuperar la paraula: deu històries plenes de força, bellesa i sensibilitat que alenen cada òpera i conviden el lector de hui –l'espectador de demà– a disfrutar sense complexos de l'Art Total. Perquè en el cor de tot allò que és extraordinari, hi batega sempre la genuïna senzillesa d'una narració impregnada de sentiments. Que la paraula i la seua música ens acompanyen!

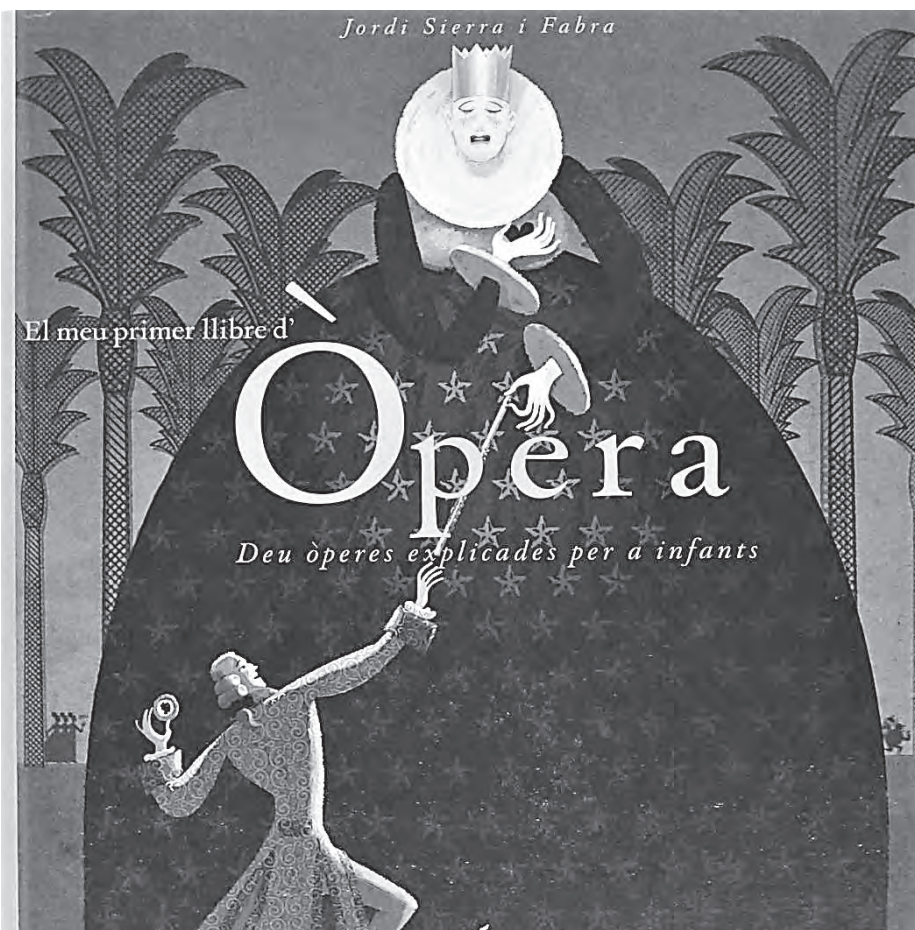
Les òperes: **Iolanta, Piotr Ilitx Txaikovski. L'elixir d'amor, Gaetano Donizetti. Turandot, Giacomo Puccini. Simplicius simplicissimus, Karl Amadeus Hartmann. Les fades, Richard Wagner. Guillem Tell, Gioacchino Rossini. Aïda, Giuseppe Verdi. Carmen, Georges Bizet. El príncep Ígor, Aleksandr Borodin. La flauta màgica, Wolfgang Amadeus Mozart.**

CARTA DE JORDI SIERRA I FABRA

De xiquet no tenia televisió. La música a través de la ràdio era la mitat del meu món, ja que l'altra mitat ho formava la literatura, devorar llibres. Moltes nits em quedava a escoltar les òperes que retransmetia Ràdio Nacional Espanya en directe. Quan el locutor descrivia el següent acte, la meua imaginació volava lliure.

«Veia» les escenes en la meua ment, en una exquisida pel·lícula musical. Amb huit o nou anys vaig descobrir la

més portentosa de les obres del segle XX, *La consagració de la primavera* d'**Ígor Stravinsky**, i em va capturar de tal forma que el temps ja no va poder esborrar mai eixos sentiments ni eixe poderós influx. Amb setze anys els Beatles em van canviar la vida, però ni ser rocker ni dirigir revistes de música em va fer oblidar l'amor que sempre vaig sentir per la música clàssica. En 1972, als 25 anys, quan vaig publicar la meua primera obra, *Història de la música pop*, li la vaig dedicar al meu mestre Stravinsky amb aquestes paraules: «Va morir en la

dècada més jove de la història i va ser el primer músic avantguardista que ella va tindre, des del dia 29 de maig de 1913, data en què va estrenar *La consagració de la primavera* al teatre dels Camps Elisis de París». Ara, a més de viure en el carrer Johann Sebastian Bach de Barcelona (encara que fora per accident), haver fet realitat aquest llibre és com un somni complert. Del xiquet que vaig ser i va amar l'òpera a l'escriptor que tracta de fer-se-la amar altres xiquets.

M'he pres algunes llicències, òbviament, per a facilitar la comprensió de les històries i transvasar-les a la dinàmica d'un conte infantil. També em vaig imposar una limitació d'espai, ser concret i no oblidar que volia escriure contes per a xiquets i jòvens. He respectat la síntesi de cada obra, però he actuat lliurement en el tractament del tema perquè la literatura no és igual que l'art escènic, de la mateixa

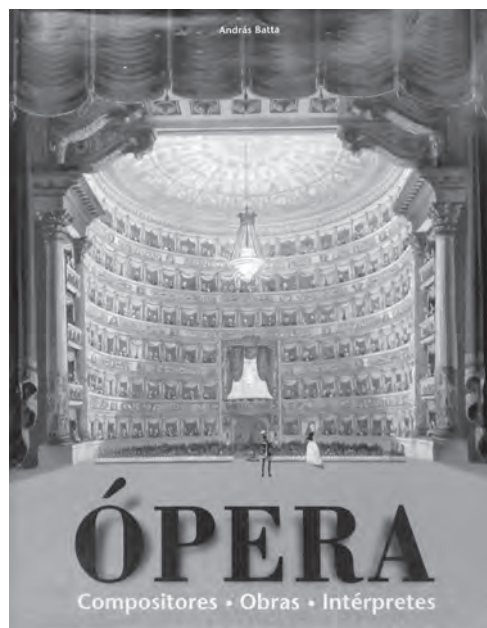
manera que una pel·lícula quasi sempre transgredeix el llibre de què part. Espere que els puristes acèrrims em perdonen.

També ha sigut difícil trobar el camí per a la selecció final de les òperes que componen aquest llibre. Hi havia cinc-centes per a triar, famoses i menys famoses, més infantils i més adultes, més fàcilment novel·lables i més complicades. Grans artistes han fet les òperes més populars i conegudes, però no volíem repetir un compositor sinó mostrar un grapat de genis creatius a través d'una de les seues més significatives obres un concepte o l'altre. **Marta Vilagut** (editora i mare d'aquest projecte) i jo (escriptor i pare) treballam a fons en la selecció final que tens en les mans, atenent a tots aquests paràmetres. Podrien haver sigut altres les triades, totalment distintes i sense que el llibre perdera un àpex del seu valor, però van ser aquestes, i és la nostra

responsabilitat. La meua gratitud cap a Marta igual que als amics de la Casa Beethoven per la seua ajuda i a **Manel Sirvent** pel seu entusiasme inicial. Les biografies dels autors i, en molts casos, definicions i frases senceres al·lusives a ells o a la seua música han sigut extretes d'*El libro de la ópera*, de **José María Martín Triana** (Alianza Editorial) i *Ópera*, d'**Andrés Batta** (Konemann).

Que la música mai ens falte per a alimentar l'esperit.

Barcelona, abril de 2002 ///

JOSEP DANIEL CLIMENT: UN INTERESSAT PER LA LLENGUA DELS VALENCIANS

per Isidre Crespo

Alegria, per començar. Parlar d'un company, o alguna cosa més. Problema? Cap ni un. En tot cas no dir el que voldria dir i el com de l'assumpte: parlar per escrit d'un home tan pròxim i de tantes facetes, pot semblar fàcil, però... Va a dir el que crec que correspon a la situació.

Josep Daniel Climent i Martínez (la Granja de la Costera, 1959) de fa temps ha estat convençut que els valencians i valencianes sempre hem tingut interès per la nostra llengua. Per això, ha dedicat hores i hores, a fer estudis sobre «les figures històriques consagrades» –**Enric Valor, Carles Salvador, Sanchis Guarner**– així com altres «que no han tingut tant de reconeixement» –**Lluís Fullana, Josep Giner, Nicolau Primitiu**. «De tots ells ha escrit almenys un llibre». També ha donat a conèixer alguns dels fets més significatius «difusors de la normativització fabrista entre els valencians», com ara «dos llibres sobre les Normes de Castelló». L'STEPV, en la revista *Allioli* (abril de 2022), fa un complet «repàs a la trajectòria del professor, filòleg i divulgador Josep Daniel Climent: l'interès constant per la llengua». I és que aquesta és la tasca que ha estat fent bastants dels últims anys. La portada d'un dels seus llibres (2018) ben bé podia ser el lema del seu constant esforç:

«Una presentació –segons que deia l'amic **Honorat Ros**– ha d'estar a l'altura de l'obra que presenta, perquè ajude el lector a immersir-se en la seua lectura, amb una il·lusió o una curiositat més grans que les que tenia... El presentador s'apropia de l'obra, la reinterpreta, hi posa accents [...] I quan l'obra és tan

rica en matisos, tan plena de valoracions i expressió de sentiments [...] compendiar pot parèixer un despropòsit. [...]. Parlem, doncs, del *llibre!*»

Així de polifònica voldria fer jo aquesta presentació o ressenya, l'ocasió s'ho mereix: sé que no em serà gens fàcil, però m'és ben volguda, tant com el llibre que us vull presentar: *Josep Daniel Climent: un home de llengua*. Dit d'una altra manera: una dedicació perseverant en un propòsit traduït en una faena ben productiva. Els llibres i els articles, les classes en l'institut o en la universitat, les participacions en iniciatives en aquesta mateixa línia ho confirmen. *El llibre*, ja ho veieu, té bona cosa de pàgines. Algunes estic dient-vos-les jo ara, en les ratlles d'aquest paper; i, de passada, us remet a l'article d'*Allioli*, perquè en tingueu una notícia més completa, des d'altres lectors d'aquest llibre.

Fa uns anys potser allà pels començaments del 2003 vaig ser invitat a la presentació del seu primer llibre d'aquesta sèrie, la de *L'interés per la llengua dels valencians*. Ell mateix m'ho va proposar. En primera línia em veia jo a l'amic, llavors ja un expert en la matèria. D'aleshores ençà, moltes més complicitats han estat nostres, compartides o proposades de l'un a l'altre: presentacions de llibres, participació en projectes culturals..., sempre, no calia dir-ho, al voltant de la nostra llengua, dels nostres escriptors i de les avinenteses que la vida de la nostra història i del nostre present ens han facilitat. I ara, aquest *llibre*. Ei! Ara he de silenciar el possessiu plural, el llibre és d'ell, més exactament dit: el llibre és ell: *Josep Daniel Climent, un home de llengua*.

I, doncs, ara ja puc dir clarament que la intenció és «divulgar la seua obra lingüística i expressar el nostre agraïment a qui tant ha fet –i més que en farà-- per l'enfortiment de la nostra personalitat: Josep Daniel Climent, un valencià ben «conscient que, sols amb la conservació de la llengua pròpia, els valencians ens podríem mantenir lleials a la nostra personalitat com a poble, atés l'alt valor identitari que el seu ús comporta». I, a més, dir que l'autor, el company Josep Daniel Climent, és un valencià encara no exhaurit!

Com que tothom hi té accés lliure, no faré el recompte de la seua dilatada producció, la teniu en el seu blog <https://interesperlallenguadelsvalencians.blogspot.com>. En destacaré, si de cas, els treballs diguem-ne centrals: *L'interés per la llengua dels valencians* (segles XV-XIX), 2003. *Les Normes de Castelló. L'interés per la llengua dels valencians al segle XX*, 2007. *L'interés per la llengua dels valencians. Personatges, llibres i fets*, 2018. Pel mig hi ha l'obra dedicada a Enric Valor, a Nicolau Primitiu i a d'altres.

Dels articles diversos en diverses revistes, de divulgació i acadèmiques, en teniu notícia en aquesta altra web: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/autor?codigo=1818932>, que recull una part de la ingent producció d'aquest filòleg aplicat –publicada en variades revistes i llibres-- sobre tants i tants estudiosos de la llengua en múltiples aspectes. L'últim publicat, si no se me n'escapa algun, la ressenya sobre el llibre *Una història de la literatura popular valenciana* (1873-2019), de **Vicent Vidal Lloret**, en Ítaca. *Revista de Filologia*, 2022.

Disculpen vostès, amables lectors..., és que el professor Sr. Climent és molt modern i es fa anunciar en mitjans també moderns, i tenim l'ocasió de ser per uns moments alumnes seus. No hem tingut eixa sort quan fèiem batxillerat...

El periodista **Xavier Aliaga** –amb el títol «El savi discret»– proclamava no fa massa: «Josep Daniel és un senyor afable, de tracte cordialíssim i planta d'actor de cinema, porta dècades treballant amb discreció i eficàcia, posant granets investigadors en el que ja és una muntanya imponent. Ell no ha estat mai una persona d'atabalar els altres». Ho veieu, no soc l'únic que diu aquestes coses de l'honorable professor; o, si ho preferiu, investigador. Quan pense en l'amic Josep Daniel, en dic: «Com una persona aparentment tan callada ha pogut parlar tan alt?».

«A l'amic... amb qui compartisc anhels i complicitats i, sobretot, estima per la nostra llengua i el nostre País...», així em dedicava Josep un dels seus llibres de la sèrie «interés per la llengua dels valencians». I en això continuem, moguts per afany i cooperacions fins que el nostre temps personal ens ho permeta, veritat Josep? Avui, ho aneu constatant, la lliçó parla d'ell, ja n'era l'hora. Bastant de temps ha dedicat l'estudiós Climent a la faena dels altres.

«Climent ha afirmat **Vicent Garcia Perales**, bon coneixedor del Dr. Climent home de poble i coneixedor de la realitat de la llengua, està fermament convençut que l'arma del futur passa per conèixer l'interés que hi vam tindre els mestres que, en el passat i el present, hi dedicaren també bona cosa de temps». Qui no sap quant que hi va fer D. Ma-

>>

nuel Sanchis Guarner, posem per cas; o, abans, Carles Salvador i, després, Enric Valor... Dia vindrà que, en aquesta colla d'il·lustres, figurarà el nostre Josep Daniel Climent.

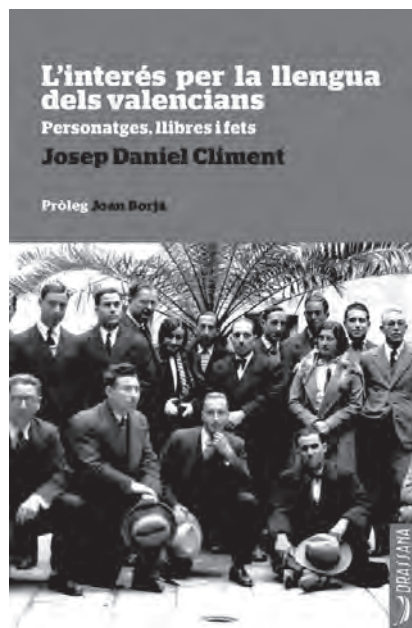
Perquè tingueu ben clara la seua insistència en el tema central del llibre, heu de saber que «Josep Daniel Climent manté un blog –amb més de mig milió d'entrades– que dona coherència, cohesió i adequació a la tasca divulgadora dels mestres davall el paraigua *interés per la llengua dels valencians*». Línies amunt he deixat dit «ha fet i en farà». Ací en teniu la prova. Mantenir actualitzat un bloc d'aquestes dimensions implica el que també ja n'he deixat clar: la seua reiteració perenne en la recerca de dades, papers, personatges... que confirmen l'interés per la llengua dels valencians, tan constant i insistent com l'interés de l'estudiós Climent al respecte.

Una altra de les dedicacions d'aquest home incansable és la passió pels llibres antics..., tresors en què troba aliment per a la seua passió. Vegeu, si no... la seua participació en el volum col·lectiu *Pasiones bibliográficas* (2021), publicat per la Societat Bibliogràfica Valenciana «Jerònima Galés». Hi escriu sobre «Josep Giner i les *Lliçons de Gramàtica Valenciana* (1951) de **Carles Salvador**», dos infatigables treballadors en l'estudi, fixació i divulgació del valencià al segle xx, en el període republicà però també durant el franquisme. S'hi veu que l'interés per la llengua dels valencians li és trobable a Josep Daniel a cada cantonada.

Josep Daniel és ja un referent públic, a més d'acadèmic, en la difusió de la història de la nostra llengua. Gens d'estrany que siga convidat a qualsevol esdeveni-

ment que hi faça referència..., com ara el nou llibre de l'estudiós **Carles Fenollosa**: *Irreductibles. Una història de la llengua i de la literatura dels valencians* (Llibres de la Drassana).

«Vam escoltar **Lluís Llach** –afirmava Josep Daniel, en el seu blog, en referència al 50 aniversari de les Normes de Castelló– acompanyat per la Banda Municipal de Castelló i vam escoltar **Joan Fuster** que assegurava que 'contra les

maniobres hostils al nostre idioma que hi ha en marxa, el poble valencià conscient alçarà la resistència més decidida i més clara'». Ho veieu? Allà on sorgisca un moment significatiu d'interés per la llengua dels valencians, l'hi trobareu, al nostre Josep.

Torne al possessiu *nostre*, perquè aquesta *ressenya* del seu llibre que estic redactant va destinada, de manera directa, a uns altres lectors ben seus, i gràcies a

l'amic Josep, de tant en tant, *meus*; val a dir: *nostres*: la gent de la Unió Musical l'Horta de Sant Marcel·lí, que són uns de tants testimonis també insistents en l'interés per la llengua dels valencians i la seua cultura, on hi ha deixat una bona empremta, Josep Daniel. Des d'ací us manifeste el meu agraïment per regalar-me aquesta oportunitat de proclamar en veu alta la meua admiració i el meu reconeixement a la tan llarga i profitosa trajectòria d'aquest professor de valencià «bona cosa d'anys en l'IES Cid Campeador de València», un altre lloc on ha deixat marca de la seua labor en favor de la nostra benvolguda llengua, «el nostre valencià, el català de tots», que deia el mestre Sr. Enric Valor, un altre personatge molt estudiat i donat a conèixer pel professor Climent. De fet, la biblioteca de l'institut s'anomena «Biblioteca Josep Daniel Climent». No tots poden dir això. Més encara, si afegirem unes línies sobre la seua col·laboració amb la Universitat Oberta de Catalunya, la UOC...

I per tancar aquest paper, o ressenya, d'un llibre que m'estime molt, «l'he fullejat ben sovint», només exterioritzar l'estima que em mereix aquest bon home i amic: Josep Daniel Climent. ///

DOS RELATS DE "TEJER SIN HILO"

per Javier Pérez Zorío

Tenim el plaer de publicar dos relats que estan escrits per dones amigues, amants de la cultura, lligades a la Unió Musical l'Horta i estimades de tots els que les coneixem. Elles són **Carmen Soler Alba** i **Encarna Aroca Salavert**. Els contes que ara donem a conèixer als nostres lectors van ser publicats l'any 2022 al llibre *Tejer sin hilo*, del que ja vam donar notícia a la pàgina de Cultura de *Notícies Musicals*, 74.

Carme Soler Alba és una dona profundament interessada per tots els aspectes de la cultura, i, com a productora de cultura, és fotògrafa, artista plàstica, escriu poesia i contes, tan agradosos de llegir com el que presentem ara i ací, *La aspersión de las ninfas*, una llegenda deliciosa.

Encarna Aroca Salavert, també amant de la cultura i apassionada per la lectura, centra el seu interès creatiu en l'escriptura narrativa, creant relats des de molt jove. El que ara publiquem, *El poder de los sentidos*, té un to literari molt sensual, com bé anuncia el seu títol. Les paraules que van construint el relat es fan expressives de les sensacions experimentades pel personatge femení, portant al lector a identificar-se amb ell amb delectació.

LA ASPERSIÓN DE LAS NINFAS

Per **Carmen Soler Alba**

En un lugar no muy lejano, rodeado de montañas hay un floreciente valle; en él se encuentran unos terrenos plantados de olivos. Estos árboles son muy antiguos, ya que se remontan a la Edad Media. Desde entonces, generación tras generación han cuidado su cultivo.

Según los lugareños, el aceite que de ellos se obtiene es de una calidad muy especial; de un sabor y un aroma exquisitos. Lo de que sea tan excelente aceite, los entendidos opinan que es la pureza de la tierra, otros dicen, que puede ser el agua de la lluvia o los vientos en forma de brisas que bajan de la sierra. Pero la gente de por allí, no sabe que algo muy excepcional y desde tiempos muy remotos ocurre una vez al año.

Lo cierto es que en primavera y siempre en luna nueva, a eso de la media noche, acuden a este lugar dos encantadoras ninfas, cargadas con sendas ánforas llenas de agua de un manantial cercano; tienen en sus manos unas ramitas de hierbas aromáticas. Estas llegan muy silenciosas, a hurtadillas, para no ser descubiertas.

Una vez en los olivares, su trabajo consiste en ir haciendo aspersiones con las ramitas que llevan y que antes han metido en el agua de las ánforas; al mismo tiempo van susurrando una especie de plegaria a las deidades protectoras de los campos y los prados.

Luego se retiran tan silenciosas como llegaron y se dirigen hacia otros lugares para repetir ese rito ancestral de llevar su magia a otros olivares lejanos.

EL PODER DE LOS SENTIDOS

Per **Encarna Aroca Salavert**

Con el cuerpo anquilosado, se quita la ropa dejándola caer de manera suave a lo largo de su cuerpo, sintiendo un leve cosquilleo. Da un paso y se apoya sobre la mullida alfombra de algodón, esa que le encanta sentir bajo sus pies desnudos. Entra con premura a recibir el ritual de cada noche antes de la cena. Es su momento privado, su precioso espacio personal.

El agua sale primero fría y poco a poco se va calentando. Mientras una nube de vapor comienza a invadir el ambiente, ella, con paciencia, trata de ajustar el regulador hasta conseguir la temperatura ideal. Los regueros de agua caen primero sobre su pelo y luego se deslizan como largos y experimentados dedos a través de la piel de su espalda, sus glúteos, para bajar por sus piernas con rapidez hasta alcanzar sus pies. «¡Qué deleite!», logra casi decir, mientras se deja llevar. Cierra los ojos para sentir la maravillosa sensación de limpieza y sanación que le produce el masaje del agua caliente. Piensa que toda la suciedad junto con las tensiones y la energía negativa del día se van por el desagüe.

Con suavidad, enjabona su cuerpo sin dejar ningún pliegue por cubrir, deleitándose con el olor cítrico del gel de baño. Y de nuevo, el torrente tibio se precipita por su cuerpo cansado, relajándolo, hasta que el agua va saliendo más fría y ya no le queda ni un ápice de espuma en la piel.

Sale a buscar una toalla a tientas y nota enseguida la diferencia de

temperatura, del vapor al frío. Escoge una aterciopelada con olor a rosa y se la enrolla; se sienta frente al espejo y, cuando descubre sus pechos aún firmes, sonríe. En ese momento único, siente que el mundo es, sin duda, un lugar mejor.

Su piel está seca y tibia. Alcanza la botellita de aceite y deja caer en sus manos una pequeña dosis, que mezcla con lentitud. Y, como siempre, comienza a masajearse los pies y las piernas con movimientos sutiles. Desliza sobre su cuerpo los aceites de ciprés y de romero y nota al instante cómo su piel se hidrata y se suaviza. Y ella, toda ella, se impregna de ese aroma intenso a bosque.

La cama le espera con el gran abrazo de las sábanas. A ella le encanta dejarse envolver por el frescor de los tejidos limpios, moverse entre ellos y verse acariciada por la tela de algodón hasta coger la postura más cómoda. Le seduce poderse abandonar a esas caricias, que entre sueños va a disfrutar casi hasta el amanecer. ///

PARAULES ENTRELLAÇADES

En esta sopa de lletres hem amagat un grapat (10) d'instruments de corda. Alguns són fàcils de veure en una orquestra simfònica, però n'hi ha d'altres que no. Ens ajudes a trobar-los? Podràs llegir-los en horitzontal, en vertical o en diagonal.

ANÈCDOTES MUSICALS:

El retrat de **J. S. Bach** se sembla a l'autèntic J. S. Bach?

Hui en dia els retrats ens fan reconèixer les persones perquè la majoria són fotografies, però no sempre ha sigut necessàriament així. I encara que hi ha diversos retrats del gran músic alemany J. S. Bach (Eisenach, 1685- Leipzig, 1750), no es coneix amb certesa com era físicament, ja que només un d'estos retrats es va fer mentre el gran músic era viu. El pitjor de tot és que el retrat el va fer un pintor de qüestionable talent anomenat **Elias Gottlob Haussmann** (1695-1774).

Haussmann tenia el costum d'utilitzar-se a si mateix com a motlle per crear els seus retrats. Primer es feia un autoretrat i després donava uns retocs a la seua obra perquè aquesta pintura s'assemblara a la cara de la persona que realment havia d'aparèixer al quadre.

Este és el motiu pel qual tots els retrats d'**H a u s s m a n n**, curiosament, són gairebé idèntics, i esta és la raó que ens ha deixat sense saber com era realment J.S. Bach... Però sempre ens quedarà la seua música!

Retrat de J. S. Bach per Haussmann

CERCA 7 DIFERÈNCIES en estes dues bandes.

SI TENS COSES A DIR I VOLS PARTICIPAR EN LA REVISTA ESCRIU A:
noticiasmusicalsuh@gmail.com

COL·LABORA
AMB LA UNIÓ
MUSICAL L'HORTA
DE SANT MARCEL·LÍ

PER A QUÈ FER-TE SÒCIA / SOCI?

- > Ens ajudes a créixer com a societat
- > Fomentant la música i la cultura en el teu barri.
- > Formant noves generacions de músiques i músics.
- > Podràs participar de les nostres activitats i concerts.

LA TEUA AJUDA ÉS NECESSÀRIA PERA CONTINUAR AMB EL TREBALL DE LA SOCIETAT MUSICAL

